

SELVIÄMISPISTEEN TOTEUTUSOHJE

Suomen Punaisen Ristin selviämispisteen toteutusohje

2020

Selviämispisteiden toteutusohje

Hyväksytty 3.3.2020 Ensiapu- ja terveystiedon asiantuntijaryhmässä

Toteutusohjeen valmistelussa on kuultu:

SPR:n ensiapu- ja terveystiedon asiantuntijaryhmä

SPR:n piirien terveystoiminnan vastuuhenkilöt

SPR:n päihdetyön kouluttajat ja selviämispisteiden vastaavat

SPR:n ensiapuryhmäläiset ja ensiapupäivystysten johtajat

Ohjetta valmistellut työryhmä: Virpi Lohrum, Mia-Veera Koivisto ja Kati Laitila

Toteutusohjeen kirjaaja: Kati Laitila

Sisällys

Johdanto	4
Selviämispiste.....	5
Rekrytointi.....	5
Sopimukset.....	6
Korvaukset.....	7
Vastuut.....	7
Vakuutukset	7
Selviämispisteen toiminta tapahtumassa	8
Selviämispisteen toimijoiden tehtävät.....	8
Vaatetus ja vapaaehtoisen velvollisuuksia.....	10
Toiminta selviämispisteellä.....	11
Haastavat tilanteet selviämispisteellä.....	11
Asiakkaan fyysisen tilan heikkeneminen	12
Väkivaltatilanne	12
Pistotapaturma	13
Lastensuojelu.....	13
Selviämispisteen varustus	14
Tapahtuman päätyttyä.....	15
Liitteet.....	16
Lähteitä	16

Johdanto

Tämän ohjeen tavoite on helpottaa Suomen Punaisen Ristin osastoja toteuttamaan laadukasta selviämispistetoimintaa. Piiri tukee osastoja tässä tehtävässä ja keskustuimisto tuottaa valtakunnallisia ohjeistuksia yhteistyössä piirien ja osastojen kanssa.

Suomen Punainen Risti (SPR) tarjoaa eri kokoisiin yleisötilaisuuksiin ja -tapahtumiin ensiapua, päihdetyötä, seksuaaliterveystyötä ja henkistä tukea. Päihdetyön ensisijainen toimintamuoto tapahtumissa on kiertävä jalkautuva työ. Selviämispiste järjestetään tapahtuman järjestäjän niin toivoessa, viranomaisen velvoittaessa ja/tai ensiapuryhmän nähdessä toiminta tarpeelliseksi.

Selviämispisteitä järjestetään yleisimmin festivaaleilla, mutta niitä voidaan järjestää myös esimerkiksi nuorten kokoontumisten yhteydessä. Tällöin tilaaja voi olla viranomainen tai tuottaminen voi olla osa paikallista yhteistyöverkoston toimintaa. Osasto voi myös itsenäisesti järjestää selviämispisteen nähdessään sen tarpeelliseksi.

Selviämispistetoiminta on SPR:n kouluttamien vapaaehtoisten järjestämää toimintaa. Toiminnan tavoitteena on tarjota turvallinen (fyysisesti, psyykkisesti ja sosiaalisesti) paikka päihtymyksestä selviämiseen. Selviämispisteillä tarjotaan mahdollisuus luotettavaan ja moralisoimattomaan keskusteluun.

Selviämispisteellä henkilö on turvallisessa ympäristössä sen sijaan, että sammuneena hän on alttiina mm. tukehtumiselle, väkivallalle, hyväksikäytölle ja varkauksille. Sekavana hän voi olla myös vaaraksi muille tai itselleen.

Selviämispisteellä arvioidaan asiakkaan avun tarpeen luonne, seurataan hänen vointiaan ja tarjotaan tukea päihteiden käytön tai haittojen vähentämiseen huomioiden koko elämäntilanne. Selviämispistetoiminnan tavoite on tukea asiakasta kokonaisvaltaisesti. Keskustelun tukena käytetään SPR:n päihdetyön Varhaisen Puuttumisen mallia (VarPu). Tarvittaessa asiakas ohjataan virallisten tukipalveluiden piiriin.

Selviämispiste tukee myös viranomaisten toimintaa. Se vapauttaa mm. poliisin voimavaroja vähentäen asiakkaita putkasta ja vapauttaen aikaa huolehtimasta nuorista, jotka odottavat huoltajiaan noutamaan heidät tapahtumista liian päihtymyksen vuoksi.

Pääosin selviämispistetoiminnan toteuttaja on paikallinen SPR:n osasto ja festivaaleilla yleisimmin ensiapuryhmä. Tällöin selviämispiste on saumaton osa ensiapupäivystystä. Selviämispiste voidaan tuottaa myös erilaisin yhteistyökuvioiden, jolloin vastuut ja tehtävät sovitaan erikseen.

Tämän toteuttamisohjeen tavoite on määrittää selviämispistetoiminnan tavoitteita ja toimintatapoja. Selviämispistetoiminnan muodot vaihtelevat alueellisten tarpeiden ja resurssien mukaan, mutta yleisen toimintalinjan tulee olla tämän ohjeistuksen mukaista.

Toteutusohjetta päivitetään tarvittaessa.

Selviämispiste

Tarve selviämispisteelle voi ilmetä osaston omien havaintojen, viranomaisten näkemysten tai tapahtumajärjestäjien toimesta. Tilaajan tai yhteistyökumppaneiden kanssa neuvotellaan SPR:n rooli ja vastuut kyseisen tapahtuman osalta.

Tapahtumajärjestäjä yleensä tilaa tapahtumiin ensiapupäivystyksen. Tässä vaiheessa ensiapuryhmän edustajan ja tilaajan tulee harkita, onko selviämispiste tarpeen, huomioiden tapahtuman luonteen ja asiakaskunnan, kokonaisvaltaisen asiakkaiden turvallisuuden ja viihtyvyyden sekä mahdolliset viranomaisten vaateet/toiveet.

Festivaaleille luontaisin selviämispisteen tuottaja on ensiapuryhmä. Festivaaleille toivotaan aina tilattavan koko SPR:n festarityön toimintamuodot resurssien mukaan (ensiapu, päihdetyö, seksuaaliterveys, henkinen tuki). Ensisijaisesti festivaaleille selviämispistettä tarjotaan ensiavun yhteyteen ja vain erikseen neuvoteltavissa erityistilanteissa voidaan tarjota pelkkää selviämispistettä. Selviämispisteen toteuttaja voi olla myös jokin muu osaston toimintamuoto, kuten terveyden edistämisen toimintaryhmä. Paikallinen osasto tuottaa selviämispisteen itsenäisesti hyödyntäen tarvittaessa lähialueiden päihdetyön tai ensiapuryhmien vapaaehtoisia. Osasto voi olla järjestämässä selviämispistettä yhteistyössä myös muiden tahojen kanssa.

Jos osasto ei itse pysty tuottamaan selviämispistettä, tulee osaston ottaa hyvissä ajoin yhteyttä naapuriosastoihin ja/tai piiriin saadakseen tukea vapaaehtoisten löytämiseen. Suurissa tapahtumissa osasto voi ottaa yhteyttä myös keskustuomistoon päihdetyön suunnittelijaan ja selvittää, olisiko mahdollista tuottaa selviämispiste yhteistyössä keskustuomiston kanssa.

Rekrytointi

Osasto rekrytoi ensisijaisesti oman osastonsa toimijoita, jotka täyttävät asetetut tehtävien vaatimukset. Lisää vapaaehtoisia osasto voi kysyä lähialueen osastoista tai koko piirin alueelta piiritoimiston terveydenhuollon vastuuhenkilön avulla. Hupsiksessa (ensiapupäivystysten tietokanta) on lisäksi valtakunnallinen päihdetyön vapaaehtoisten ryhmä "Selviämispisteen vapaaehtoiset". Halutessaan osasto voi avata tapahtuman näkyväksi Hupsiksessa tähän Selviämispisteen vapaaehtoiset -ryhmään. Selviämispisteelle haluavat päihdetyön vapaaehtoiset ilmoittautuvat sen kautta. Tapahtumaan ilmoittautuja ilmoittaa, mihin tehtävään hakee ja soveltuu eli vastaavaksi, ensiapu vastaavaksi vai päivystäjäksi EA-oikeuksin vai ilman. Osasto pyrkii toteuttamaan toiveet ensisijaisesta sijoittamisesta, mutta liikuttelee päivystäjiä tarpeen mukaan. Ensiapuryhmä on ilmoittautuneisiin hyvissä ajoin yhteydessä, jotta vapaaehtoiset tietävät mahdollisimman varhain, tarvitaanko heitä kyseisessä tapahtumassa.

Jos ryhmä tarvitsee lisää toimijoita ja haluaa käyttää jotain muuta ilmoittautumistapaa kuin Hupsista, ilmoittaa ryhmä ilmoittautumislinkin tai yhteystiedon keskustuomiston SPR:n päihdetyön ylläpitämällä valtakunnallisella festivaalilistalla. Linkki listaan löytyy RedNetin kautta ensiapuryhmien, festarityön ja päihdetyön sivuilta.

Sopimukset

Selviämispisteen toteuttamisesta tehdään tilaajan tai yhteistyökumppanin kanssa sopimus. (Sopimuspohjamalli, joka on vapaasti sovellettavissa. Liite 1)

Sopimuksessa on määriteltävä tapahtumaan soveltuvien osien:

- Selviämispisteen aukioloajat
- Selviämispisteen tilat (helppokulkuisuus, suoja sateelta ja kylmältä riittävälle määrälle asiakkaita, valaistus, veden ja sähkön saanti tarpeen mukaan)
- Järjestyksenvalvojan läsnäolo (ainakin kiireellisimpinä tunteina ja muulloin välitön läheisyys)
- Erilliset vessat asiakkaille ja vapaaehtoisille
- Ruokailu/välipala vapaaehtoisille
- Mahdollinen majoitus vapaaehtoisille ja kulkuyhteydet tapahtuma-alueelle
- Sisäänkäsyn järjestelyt
- Tehdäänkö selviämispisteeltä kiertävää työtä
- Korvaukset kattamaan syntyneet kulut

Jos selviämispiste tuotetaan yhteistyössä keskustoimiston kanssa, tulee päihdetyön suunnittelijan hyväksyä tilaajan kanssa tehtävä sopimus päihdetyötä koskevilta osin, koska vastuu selviämispisteen toteuttamisesta on poikkeuksellisesti keskustoimistolla. Myös keskustoimiston ja osaston välille tehdään tällöin erillinen sopimus.

Osaston ja keskustoimiston keskinäisessä sopimuksessa sovitaan:

- Vastuukysymykset osaston (ensiapuryhmän) ja päihdetyön välillä
- Korvaukset (Myös tällöin ensiapuryhmä sisällyttää selviämispisteen kuluja (Ea-oikeudellisten päivystyskulut ja oman piirin vapaaehtoisten matkakulut) päivystyssopimukseen. STEA rahoilla voidaan maksaa piirin ulkopuolelta tulevien matkakulukorvaukset ja tuoda tapahtumaan osa varusteista.)
- Yhteistyön muodot tapahtumassa:
 - Yhteydenpito
 - Välineistö
 - Konsultointi
(Jos SPR:n ensiavussa on lääkäri, on päihdetyön voitava konsultoida lääkäriä kiiretilanteissa suoraan. Muutoin konsultointi ensisijaisesti SPR:n ensiauttajilta tai ensiavun vastaavalta. Ensiapupäivystäjät voivat konsultoida päihdetyötä päihdetyön vastaavan tai ensiavusta vastaavan kautta.)
 - Yhteydenotot viranomaisiin (ensihoito, 112, lastensuojelu, poliisi)
(kuka niistä vastaa ja miten ne tehdään koordinoitusti)

Korvaukset

Osasto sopii korvauksista tilaajan tai yhteistyökumppanin kanssa. Lähtökohtaisesti kulut pitää saada katetuiksi.

Jos selviämispiste on ensiavun yhteydessä, tulee kulut sisällyttää päivystyssopimukseen. Yhteistyössä esim. kunnan kanssa toteutetuissa, ei pääsymaksullisissa tapahtumissa, ei korvauksia aina makseta. Jos kuluja syntyy, tulee sopia, miten ne jaetaan toteuttavien tahojen kesken. Yhteistyötahoina voivat olla esimerkiksi seurakunta, Walkers tai kunnan nuorisotoimi. Heidän kanssaan sovitaan etukäteen esimerkiksi ruokailujen järjestämisestä tai tarvikkeiden hankinnasta.

Jos osaston omat vapaaehtoiset eivät riitä selviämispisteen toteuttamiseen, maksetaan henkilöistä, joilta vaaditaan ensiapupäivystysoikeudet, korvaus hänen osastolleen ensiapupäivystysten korvaussuosituksen mukaisesti 8,-/h. Korvauksen saavan osaston toivotaan ohjaavan korvauksen osaston päihdetyöhön, kuten esim. päihdetyön vapaaehtoisten koulutuksiin tai muuhun päihdetyön perustoimintaan. Kaikille selviämispisteellä oleville maksetaan matkat halvimman kulkuneuvon tai SPR:n hallituksen määrittämän vapaaehtoisten kilometrikorvauksen mukaan.

Terveysten edistämiseen, sisältäen päihdetyön, saadaan 90 prosentista STEA tukea kattamaan pilottipiirien toimintaa ja keskustuomiston koordinoititehtävää. STEAn tuella voidaan kouluttaa toimijoita päihdetyön osaamiseen. Selviämispiste-toimintaa ei kuitenkaan voida tarjota STEA rahoitteisesti, sillä se vääristäisi kilpailua päivystyksistä ja olisi STEAn ohjeistuksen vastaista. Terveysten edistämisen STEA budjetista voidaan tukea isoissa tapahtumissa piirin ulkopuolelta tulevien matkakuluissa halvimman kulkuneuvon mukaan. Tästä tulee sopia etukäteen ottamalla yhteyttä festarit@redcross.fi. Samasta sähköpostista voi tiedustella esim. promillemittareiden tai muiden tavaroiden lainaamista. Nämä ovat alkuvaiheen tukimuotoja, kunnes toiminta saadaan osastoissa vakiintumaan.

Vastuut

Selviämispisteestä vastaa se taho, joka sen ensisijaisesti tuottaa. Jos tuottaja on ensiapuryhmä tai muu osaston toimintamuoto, vastaa toiminnasta paikallinen osasto, viime kädessä osaston hallitus. Jos tuottaja on keskustuomisto, vastaa selviämispisteen toiminnasta tällöin keskustuomisto vastuurakenteensa mukaisesti.

Vakuutukset

Punaisella Ristillä on vapaaehtoisille ryhmätapaturmavakuutus ja vastuuvakuutus. Vapaaehtoisina toimiville terveydenhuollon ammattihenkilöille on oma potilasvakuutus. Muita erillisiä vakuutuksia ei ole. Tämä tulee ilmoittaa päivystäjille.

Selviämispisteen toiminta tapahtumassa

Selviämispisteen toimijoiden tehtävät

Kaikki pisteellä toimivat huolehtivat kokonaisvaltaisesti asiakkaista. Toiminta on yhteistyötä. Eri tehtävissä toimimiseen on kuitenkin eri vaatimuksia ja osaamisen pohjalta tehtävän vastuut painottuvat.

Koko pisteen vastaava:

Vaatus: Päihdetyön Varhaisen Puuttumisen koulutuksen suorittanut henkilö, joka on toiminut aiemmin selviämispisteillä vähintään 4 kertaa ja joka kuuluu päihdetyön vapaaehtoistoimijoihin CRM:ssä (jäsenten tietorekisteri), jolloin hän on saanut päivitetyt uutiskirjeet ja mahdollisuuden osallistua täydennyskoulutuksiin.

Pisteen vastaavan tulee erottautua jollakin tunnuksella, vähintään rintamerkillä, jossa lukee vuorovastaava/selviämispisteen johto.

Vastaava toimii SPR:n päivystyksen johdon alaisuudessa, osana ensiapupäivystystä tai itsenäisenä toimijana riippuen tilaisuuden johtorakenteesta.

- Osallistuu selviämispisteen suunnitteluun ja perehtyy etukäteen tehtyihin sopimuksiin
- Vastaa selviämispisteen kokonaisvaltaisesta toimivuudesta (Siisteydestä ja hygieniasta päivystysvuorojen toimivuuteen.)
- Hoitaa ensisijaisesti yhteydenpidon yhteistyökumppaneihin ja tarvittaessa viranomaisiin
- Vastaa alkuperehdytyksen ja loppupurun toteutumisesta
- Edistää päivystäjien hyvinvointia ja jaksamista
- Vastaa kirjaamisen toteutumisesta kattavasti ja lomakkeiden tietoturvalisesta käsittelystä
- Antaa raportin SPR:n päivystyksen johdolle tai tapahtuman järjestäjälle, jos sopimus selviämispisteestä on tehty suoraan järjestäjän kanssa. Keskustoimistoon päihdetyön suunnittelijalle on hyvä toimittaa tapahtuman jälkeen tilastot ja erityishavainnot päivystyksestä, erityisesti alkuvaiheessa toimintaa pilotoitaessa.
- Erittäin suurissa päivystyksissä voidaan nimetä vielä erikseen koordinaattori, joka vastaa asiakaslomakkeista ja selviämässä olevien tilannekuvan ylläpidosta. Tilannekuvan avulla voidaan vastata kysyjille (ystävät, vanhemmat), onko henkilö selviämispisteellä. On huomioitava, kenelle selviäjä on antanut luvan ilmoittaa tietoja itsestään. Alaikäisten kohdalla vanhempien kyselyihin kuitenkin vastataan. Ellei tähän ole erillistä henkilöä, päättää vastaava, miten tämä tehtävä hoidetaan.

(Tehtävälista liite 3.)

Ensiavusta vastaava / 10 hengen telttä tai tila

(Pienissä tapahtumissa, jossa on vain yksi selviämispistealue, voi ensiavusta vastaava ja pisteen vastaava olla sama henkilö. Tällöin hänen on täytettävä molempien tehtävien vaatimukset.)

Vaatus:

SPR:n ensiapupäivystysoikeudet ja ollut mukana selviämispisteellä vähintään neljä kertaa aiemmin.

Ensiavusta vastaavalla tulee olla näkyvässä ensiapupäivystäjän kortti.

- Tukee selviämispisteen päivystäjiä tilannearvioiden ja ensiavullisten päätösten tekemisessä
- Tekee asiakkaiden ensiarvioita ja huolehtii asiakkaiden peruselintoimintojen seuraamisesta
- Huolehtii, että jokaisesta asiakkaasta on merkintä seurantalomakkeessa vähintään 30 minuutin välein.

Päivystäjät, suositus 4 hlöä / arvioitua 10 yhtäaikaista asiakasta kohden

Vaatus:

3 / 4 oltava suoritettuna VarPu-koulutus ja kuuluttava päihdetyön vapaaehtoistoimijoihin CRM:ssä.

1 / 4 oltava SPR:n ensiapupäivystysoikeudet.

Ensiapupäivystysoikeudelliset käyttävät ensiapupäivystäjän korttia.

Suositus kaikille: Ensiapukursseja tai ensiapupäivystysoikeudet, henkisen tuen peruskurssi, festaripainotteiset täydennyskoulutukset ja suoritettu festariverkkokoulutus. Myöhemmin myös selviämispiste- ja haastavien asioiden puhekesiotto -moduulin suorittaminen.

- Peruselintoimintojen mittaamisesta, kirjaamisesta ja seuraamisesta vastaavat SPR:n ensiapupäivystysoikeudelliset.
- Kaikki päivystäjät osallistuvat asiakkaiden vastaanottamiseen, seurantaan, kirjaamiseen ja keskusteluihin. Ellei asiakas ole heräteltävissä (ravistelu ja puhuttelu), tulee päivystäjän heti konsultoida ensiapupäivystysoikeudellista.
- Keskustelu VarPu-mallin (liite 4.) mukaan aina kun se on mahdollista (pääteiden käytölle vaihtoehtojen miettiminen, haittojen vähentäminen, tukipalveluihin ohjaus yms. keskustelu asiakkaan kokonaisvaltaisesta tilanteesta)
- Selvittää, mihin asiakas menee seuraavaksi. (Noutaako kaverit, löytääkö teltan, pääseekö kotiin)
- Selvittää mahdollisen lastensuojeluilmoituksen tekemisen tarpeellisuuden ja tekevät siihen tarvittavat valmistelut. (Erillinen ohjeistus. Kooste liite 5.)

Toimijoiden määrä tulee mitoittaa arvioidun asiakasmäärän mukaan.

Esimerkkejä:

Tilaisuuteen odotetaan vain muutamia selviäjiä:

1 hlö: Vastaava / Johto + ensiavusta vastaava voi olla sama henkilö, EA-oikeudellinen

2 hlöä: Yksi päivystyspari, joista toisella oltava EA-oikeudet

Yhteensä 3 henkilöä

Tilaisuudessa arviolta 10 yhtäaikaista selviäjää:

1 hlö: Vastaava/johto

1 hlö: Ensiavusta vastaava, EA-oikeudellinen

(mahdollisesti yhdistettävissä vielä vastaavan tehtäviin)

4 hlöä: Kaksi päivystysparia, joista ¼ eli yhdellä neljästä on oltava EA-oikeudet

Yhteensä 6 hlöä

Tilaisuudessa arviolta 20 yhtäaikaista selviäjää:

1 hlö: Vastaava / johto

2 hlö: Ensivastaavat, EA-oikeudelliset

8 hlöä: Neljä päivystysparia, joista 2/8 eli kahdella kahdeksasta on oltava EA-oikeudet

Yhteensä 11 henkilöä

Vaatetus ja vapaaehtoisen velvollisuuksia

Punainen liivi, jossa päihdetyön selkä- ja rintamerkki

Turvallisuus:

- hyvin jalassa pysyvät kengät, joita lasinsirut eivät läpäise helpolla
- ei roikkuvia koruja, -ketjuja tai -huiveja
- pitkät hiukset kiinni
- ei hajusteita

Asiallinen pukeutuminen

- suositus: yksiväriset ja vähintään polveen ulottuvat housut, joissa riittävän korkea vyötärö kumartelua varten
- suositus: hihallinen, ei syvään uurrettu, paita ja vähintään vyötärölle ulottuva helma
- ei Punaisen Ristin periaatteita loukkaavia tekstejä tai tunnuksia
- ei päihdemarkinointia
- ei armeijatyylisiä maastokuvioita

Päivystysvuoron aikana ei saa käyttää päihteitä tai tupakoida. Päihteiden käyttäminen ei ole suotavaa koko tapahtuman aikana tapahtuma-alueella.

Vapaaehtoistehtävissä ei saa olla päihtynyt tai krapulainen.

Jokainen selviämispisteellä toimiva allekirjoittaa salassapitosopimuksen (liite 2) ja noudattaa sitä. Selviämispisteen vastaava varmistaa salassapitosopimuksen allekirjoituksen suullisesti kysymällä tätä päivystäjältä perehdytyksen yhteydessä. Toimijoiden tulee olla 18-vuotta täytäneitä. Yli 16-vuotias voi olla harjoittelija, jos SPR:n päivystysten johto, selviämispisteen vastaava ja lapsen huoltaja näin sopivat ja tilaaja sen sallii. Alle 18-vuotiaan toimiessa harjoittelijana päivystäessä tulee olla hänen huoltajaltaan kirjallinen lupa ja tapahtuma ei saa olla kielletty alle 18-vuotialta.

Jokainen huolehtii omasta ja myös muiden toimijoiden turvallisuudesta, hyvinvoinnista ja jaksamisesta. Lepovuorojen tulisi olla vähintään 9 tuntia ja päivystysvuoro ei saisi ylittää 12 tuntia. Päivystysvuoroon tulee saapua sovitusti.

Toiminta selviämispisteellä

Selviämispiste on tarkoitettu kaikille päihteisiin liittyen apua ja tukea tarvitseville. Asiakkaat voivat hakeutua pisteelle itse tai tuoja voi olla kaveri, järjestyksenvalvoja, kiertämässä ollut SPR:n vapaaehtoinen tai viranomainen. Erityistä huomiota kiinnitetään alaikäisiin ja kiiretilanteissa heidät priorisoidaan ensisijaisesti selviämispisteen asiakkaiksi. Siihen, millaisessa kunnossa fyysisesti asiakkaat otetaan selviämisasemalle, vaikuttaa se, kuinka nopeasti ja minkä tasoista lisäapua on saatavilla. Onko esimerkiksi SPR:n ensivaste tavoitettavissa välittömästi vai pitääkö odottaa paikallisen sairaankuljetuksen saapumista lisäapua tarvittaessa.

Selviämispisteellä jokainen asiakas saa oman lepopaikan. Vapaaehtoiset seuraavat ja kirjaavat selviämispisteen seurantalomakkeelle asiakkaan vointia säännöllisesti, vähintään 30 minuutin välein. Ennen poistumista peruselintoimintojen arvot ovat tasaantuneet henkilölle normaaliarvoiksi tulkittaviksi, promillet laskusuuntaiset ja asiakas on orientoitunut (kuka, missä, miksi tullut pisteelle, minne menossa ja onko kavereita löydettävissä?). Ennen asiakkaan poistumista selviämispisteeltä pyritään käymään VarPu-mallin mukainen keskustelu. Asiakkaan kanssa keskustellaan myös hänen seuraavista suunnitelmistaan sekä hänen elämäntilanteestaan kokonaisuutena, ja pyritään vähentämään päihteiden käyttöä tai niiden haittoja jatkossa. Jos mahdollista, on suotavaa, että esimerkiksi kaverit tulevat häntä hakemaan.

Asiakasta ei voi kuitenkaan pitää pakotettuna pisteellä. Hän on vapaa poistumaan halutessaan. Jos hän haluaa poistua ennen kuin päivystäjät pitävät sitä järkevänä, tulee hänelle perustella, miksi hänen ei vielä kannattaisi poistua (hänen vointi ei vaikuta vielä hyvältä, hän nukahtanee pian uudelleen ja järjestyksenvalvojat tuovat hänet takaisin, hän voisi hyötyä vielä keskusteluista ja myös lakipykälään heitteillejätöstä voi vedota jne.). Asiakkaan poistuessa siten, että päivystäjälle herää huoli asiakkaan turvallisuuden vakavasta vaarantumisesta, tulee pyytää apua järjestyksenvalvoilta tai poliisilta.

IMS-prosessikuvauksessa kerrotaan, miten toiminta pisteellä etenee. (Liite 6)

Tärkeintä on kunnioittava, asiakaslähtöinen, vuorovaikutuksellinen ja ystävällinen suhtautuminen. Empatia, aito läsnäolo ja kiinnostus asiakkaan tilanteesta rakentavat hyvää vuorovaikutusta. Motivoiva haastattelu on oleellisin työkalu.

Haastavat tilanteet selviämispisteellä

Selviämispisteellä toimivat ovat suorittaneet Varhaisen Puuttumisen koulutuksen. Koulutuksessa on käsitelty useita haastavia tilanteita. VarPu-malli, kunnioittava kohtaaminen ja erityistilanteet tulee palauttaa mieleen kurssiaineiston pohjalta ennen päivystämistä.

Asiakkaan fyysisen tilan heikkeneminen

Jos asiakkaan peruselintoiminnot vaarantuvat, tulee välittömästi soittaa 112 ja konsultoida ensiapupäivystystä. Hengityksen vaikeutuminen on selkein ja nopeimmin lisääpua vaativa tilanne. Muita tilanteita, joissa ensiapua (tai muuta terveydenhuoltoa) tulee konsultoida:

- Tajunnan tason nopea heikentyminen
- Kipuvasteen häviäminen
- Äkillinen verenpaineen muutos
- Rytmihäiriöt

Nämä ovat päihteisiin liittyviä erityistilanteita. Ensiapupäivystäjä toimii aina saamiensa ensiapupäivystysohjeiden mukaisesti.

Jos asiakas lähtee terveydenhuollon jatkohoitoon, siirretään selviämispistemakkeen tiedot ensiavun tarkkailu/saatelomakkeelle mikäli mahdollista. Kyseinen lomake on hyväksytty asiantuntijatyöryhmässä jatkoon ohjautuvien saatelomakkeeksi. Ensisijaisesti esimerkiksi sairaankuljetukselle annetaan ensiavun tarkkailu/saatelomake. Heidän halutessaan siihen voidaan liittää selviämispisteen seurantalomake mukaan.

Väkivaltilanne

Kunnioittavalla kohtaamisella vältetään suurin osa tilanteiden kärjistymisestä. Joskus hyvin sekava ihminen voi kuitenkin olla arvaamaton ja/tai aggressiivinen. Tilanteiden ennakoiminen on merkityksellisintä. Esimerkiksi teltasta on päästävä poistumaan myös ns. takakautta, kukaan (asiakas tai päivystäjä) ei ole teltassa koskaan yksin ja käsien ulottuvilla ei saa olla mitään terä/lyömäaseita. Jos asiakas käyttäytyy aggressiivisesti, tulee häntä pyytää poistumaan. Tavoite on, että jokaisen asiakkaan kanssa keskustellaan ennen hänen poistumistaan, mutta fyysisesti lähtemistä ei koskaan tule estää. Selviämispisteellä tulee olla järjestyksenvalvoja vähintään kiireaikoina. Yhteistyöstä ja tilanteeseen puuttumisen pelisäännöistä sovitaan hänen kanssaan etukäteen. Tarvittaessa paikalle kutsutaan lisää järjestyksenvalvoja tai poliisi.

Jokaisen päivystyksen jälkeen järjestetään mahdollisuus purkukeskusteluun. Jos päivystäjä on kokenut jonkun tilanteen uhkaavaksi myös ilman fyysistä koskemista, tulee purkukeskustelu ehdottomasti käydä. Jos päivystäjään on kohdistunut fyysistä väkivaltaa, käy hän aina lääkärin arviossa joko ensiapupäivystyksessä tai omassa tai paikallisessa terveyskeskuksessa. Väkivaltilanteesta ja sen uhasta tulee aina ilmoittaa SPR:n päivystyksen johdolle, piiriin terveydenhuollon vastuuhenkilölle ja mielellään päihdetyön suunnittelijalle keskusteluun. Väkivaltilanne on aina poliisiasia.

Pistotapaturma

Asiakkaan kanssa toimiessa tulee käyttää hanskoja. Häneltä on myös hyvä kysyä, onko taskuissa jotain, mihin voi päivystäjä itsensä satuttaa ja pyytää asiakasta itse poistamaan ne.

Jos pistotapaturma kuitenkin tapahtuu, toimi näin:

- roiskeiden ja pistokohdan huuhtelu (vesi + saippua, alkoholipohjainen käsihuuhde)
- limakalvon tai silmän huuhtelu vedellä
- anna pistokohdan vuotaa (älä purista)
- alkoholihaude (80 %) rikkoutuneelle iholle n. 2 minuutiksi
- yhteys paikalliseen terveydenhuollon päivystykseen riskin arviointia varten
- tieto SPR:n päivystyksen johdolle ja piiriin sekä mielellään päihdetyön suunnittelijalle keskusteluun

jos tilanne sallii (ei muita kuulijoita, ei kirjata), voi asiakkaalta kysyä, haluaako hän kertoa ja tietääkö hän, onko hänellä mahdollisesti veriteitse tarttuvia tauteja (hepatiitit, hiv).

Muista rauhallisuus. Terveen ihon läpi tartuntoja ei tapahdu. Hanskatkin muodostavat jo ensimmäisen läpäisevän pinnan.

Lastensuojelu

Jos huoli herää lapsen hyvinvoinnista, lastensuojeluilmoituksen saa aina tehdä alle 18-vuotiaasta lapsesta tai ennakoivan lastensuojeluilmoituksen raskaana olevasta. On tilanteita, joissa yhteydenotto huoltajiin riittää, kun taas joissain tilanteissa ilmoituksen tekeminen on välttämätöntä. Usein ilmoituksen tekeminen ensimmäisenä arkipäivänä riittää (yleinen huoli), mutta joskus yhteyttä on otettava välittömästi, kuten silloin, kun lapsen hyvinvointi on akuutisti vaarantunut ja on oletettavaa, että tilanne pahenee ennen seuraavaa arkipäivää.

Ensisijaisesti ilmoitusten tekemisestä vastaa selviämispisteen vastaava. Tilanteesta eniten tietävä päivystäjä voi jossain tilanteissa olla kuitenkin paras ilmoituksen tekijä. Työnjaosta sovitaan vastaavan kanssa.

Vapaaehtoisilla on eettinen velvollisuus ilmoituksen tekemiseen, mutta ei juridista velvollisuutta.

RedNetistä ensiapuryhmien ja päihdetyön sivuilta löytyy SPR:n ohjeistus lastensuojeluilmoituksen tekemiseen. (Kooste liite 5)

Selviämispisteen varustus

Teltta tai tila, josta mahdollista poistua myös takakautta. (Huomaamaton.)

Teltaan/tilaan sähkö, (jatkojohto) ja valaistus. Tarvittaessa lämmitys tai tuuletus.

Pöytä tarvikkeille ja johtopisteelle. Muutama tuoli.

Selviämispiste-banderolli, joka tulee aina asettaa näkyvälle paikalle.

Mittarit: promillemittari ja siihen sopivat pillit, verenpainemittari ja pulssioksimetri.

Lääkkeet: Selviämispisteellä ei ole lääkkeitä. Niiden tarpeellisuudesta neuvotellaan lääkärin kanssa, jos päivystykseen on nimetty vastuulääkäri. Niistä vastaa ensiapupäivystys.

Elintarvikkeet:

- Vesiastia
- Sokeripitoista nestettä / mehua. Etenkin nuorten ja diabeetikkojen kohdalla suuren riskin aiheuttaa verensokerin laskeminen. Alkoholi estää sokerin muodostumisen maksassa.

Annetaan vain tajuissaan oleville!

Lomakkeet:

Selviämispisteen seurantalomake (Liite 7)

Päivystyksen raportointilomake (Liite 8)

Muut minimitarvikkeet:

- Jokaista selviäjää kohden: patja (mahdollisesti jätesäkit niiden verhoamiseen) ja oksennusastia
- Huopia tai avaruuslakanoita
- Paljon suojakäsineitä
- Käsidesinfiointiaine
- 80 % alkoholihuuhde
- Käsipapereita
- Kertakäyttömukeja
- Kirjoitusalusstat ja kynät
- Taskuvalaisimia ja tarvittaessa muita yleisvalaisimia
- Särkyvää -setit

Tarkempi varusteluettelo (liite 9)

Tapahtuman päätyttyä

Toiminnan kehittäminen ja raportointi, myös toiminnan kehittämisen rahoittajalle, vaatii tilastointia ja palautteen kokoamista. Selviämispisteiden toiminta tulee sisällyttää osaksi osastojen tilastointia, jos osasto on vastannut pisteestä. Selviämispisteellä vastaavana toiminut tekee selviämispisteestä koosteen, joka sisällytetään päivystyksen tilaajalle toimitettavaan raporttiin. Raportti on hyvä toimittaa tilastointia ja toiminnan kehittämistä varten myös keskustuomistoon festarit@punainenristi.fi

Raportti suositellaan toimitettavan myös viranomaisyhteistyökumppaneille, joita yleensä ovat poliisi, terveydenhuolto ja sosiaalipäivystys/lastensuojelu. Selviämispisteestä kirjoitetusta raportista on hyvä ilmetä:

- asiakasmäärä ja kuinka moni heistä on alaikäinen / päivä
- montako lastensuojeluilmoitusta tehtiin
- miten ja kenen kanssa asiakkaat ovat tulleet pisteelle
- mihin asiakkaat ovat lähteneet ja kenen kanssa
- kuinka moni siirtyi viranomaisen vastuulle (sairaankuljetus, poliisi, sosiaalipäivystys/lastensuojelu)
- selviämispisteellä viipymisaikojen keskiarvo
- keskiarvot promilleista
- mitä muita päihteitä on ilmennyt alkoholin ja tupakan lisäksi
- kuinka monen kanssa on keskusteltu VarPu-mallin mukaisesti
- päivystäjien määrä ja päivystysajat
- mahdolliset kehittämis ehdotukset ja saatu palaute

Keskustuomiston festarikoordinaattoriharjoittelijoiden kanssa voidaan myös jossain tilanteessa sopia, että he tekevät koosteet selviäjien seurantalomakkeiden pohjalta. Tällöin he lähettävät koosteen osastolle, joka lähettää sen eteenpäin yhteistyökumppaneille ja / tai viranomaisille. Seurantalomakkeita ei tule säilyttää, vaan ne on hävitettävä heti koosteen teon jälkeen.

Liitteet

Sopimus pohja
Salassapitosopimus
Selviämispisteen vastaavan / johtajan tehtävälista
Varhaisen Puuttumisen malli
Lastensuojeluohje
IMS-prosessikuvaus pisteen toiminnasta
Selviämispisteen asiakkaan seurantalomake
Vastaavien koontilomake
Tarvikelista
Kulkulomake

Lähteitä

Vakuutukset:

<https://rednet.punainenristi.fi/node/12816>

Ohje lastensuojeluilmoituksen tekemisestä SPR:n vapaaehtoisille ja lastensuojelulaki:

<https://rednet.punainenristi.fi/node/38393>

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070417#P25>

Motivoiva haastattelu:

<https://www.kaypahoito.fi/nix02109>

Pistotapaturma:

<http://www.satadiag.fi/ammattilaiselle/ohjeet/Infektioyksikko/Pistotapaturma%20ja%20verialtistus%20ohje%20Satakunnan%20keskussairaalaan.pdf>

Verensokeri:

<https://www.kaypahoito.fi/hoi50028#readmore>

https://www.terveyskirjasto.fi/terveyskirjasto/tk.koti?p_artikkeli=dlk00887

<https://rednet.punainenristi.fi/system/files/news/P%C3%A4%C3%A4t%C3%B6s%20verensokerin%20mitataaminen%20Punaisen%20Ristin%20ensiapup%C3%A4ivystyksiss%C3%A4%207.6.2017.pdf>

Magnesium:

https://www.terveyskirjasto.fi/terveyskirjasto/tk.koti?p_artikkeli=dlk00818

<https://paihdelinkki.fi/fi/tietopankki/pikatieto/mdma-ekstaasi>

Lisätietoja:

Kati Laitila, päihdetyön suunnittelija

Suomen Punainen Risti, Keskustoimisto

Terveysten ja hyvinvoinnin yksikkö

040-5895778

kati.laitila@punainenristi.fi

www.punainenristi.fi/paihdetyo

www.punainenristi.fi/festarityo

Liite 1. Esimerkki sopimuspohjasta

Tämä sopimus koskee vuoden 202? ? tapahtuman/festivaalin päihdepäivystystä ja selviämispistetoimintaa.

Sopijaosapuolet:

?	Suomen Punainen Risti
?	Osasto / toimintamuoto
?	Yhteyshenkilö
?	Osoite
?	Postinro ja -toimipaikka

Suomen Punaisen Ristin ? osasto huolehtii selviämispisteestä/ päihdepäivystyksestä.

Selviämispiste on auki seuraavasti:

- Perjantai ?.?.202? klo ? – lauantai
- Lauantai klo 17:00 – sunnuntai klo ?

Selviämispiste toimii ? tilassa.

Selviämispisteellä asiakkaat saavat selvitä turvallisesti päihtymyksestään sään aiheuttamilta haasteilta suojassa, välttämällä esimerkiksi hyväksikäytön, väkivallan ja varkaudet. Heidän vointiaan seurataan aktiivisesti. Heidän kanssaan keskustellaan tavoitteena vähentää päihteiden käyttöä tai niiden aiheuttamia haittoja. Tarvittaessa asiakkaita tuetaan myös erilaisissa aineiden ahdistustiloissa.

Selviämispistepäivystyksen lisäksi päihdetyön vapaaehtoiset kiertävät tapahtuma/festivaalialueella tehden ehkäisevää ja varhaisen puuttumisen päihdetyötä, haittoja vähentävää päihdetyötä sekä tarvittaessa tukipalveluihin ohjaamista resurssien tämän mahdollistaessa. Päivystäjät käyvät tavoitteellisia, päihdehaittoja vähentäviä keskusteluja bileväen kanssa hyvässä hengessä. Teemoina ovat: Hyvä meininki huomennakin ja älä jätä kaveria. Päivystäjät ovat Suomen Punaisen Ristin koulutettuja päihdetyön vapaaehtoisia.

Päihdepäivystäjien mukana on mahdollisesti SPR:n seksuaaliterveystyön vapaaehtoinen.

Tapahtuman järjestäjä / tilaaja

- Osoittaa päivystyspaikan ja tilan päihdepäivystyksen kokonaisuudelle. (Tila, jossa sähköt ja hyvä valaistus. Paikan läheisyydessä wc:t erikseen päivystäjien ja asiakkaiden käyttöön)
- Varaa päivystäjille tarvittavat rannekkeet ja/tai passit festivaalialueelle tai sallii liiveissä (punainen liivi, jossa selkämerkki päihdetyö) pääsyn alueelle.
- Järjestääkö tilaaja päivystäjille ruokailun heidän päivystysvuorolleen (tai majoituksen)
- Huolehtii siitä, että selviämispisteellä on järjestyksenvalvoja klo ? ja muina aikoina järjestyksenvalvojat on hyvin nopeasti saatavilla ja heihin on jatkuva yhteys
- Maksaa päihdepäivystyksestä.....

Yhteyshlö / Suomen Punainen Risti

Yhteyshlö / Tilaaja

Liite 2. Salassapitositoumus

Salassapitositoumus

Laadukas ja luotettava vapaaehtoistyö edellyttää vapaaehtoisten vaitiolo-velvollisuutta sekä autettavia koskevissa asioissa että viranomaisyhteistyön kautta saatujen salassa pidettävien tietojen osalta. Auttaja osoittaa arvostusta autettavaa kohtaan sitoutumalla vaitiolo-velvollisuuteen.

Salassapidosta on säädetty useissa eri laeissa*. *Nämä lait voivat tulla sovellettaviksi, vaikka toimijana on vapaaehtoinen.*

Toimiessani vapaaehtoisena selviämispisteellä sitoudun olemaan kertomatta eteenpäin mitään sellaista (arkaluontoista tai salassa pidettävää) tietoa, jonka olen saanut tietooni toimiessani ryhmän jäsenenä. Vaitiolo-velvollisuus koskee minua myös sen jälkeen kun olen lopettanut toimintani kyseisessä toiminnassa.

Sitoudun myös käsittelemään toiminnassa käytettäviä lomakkeita tietosuojasäädösten mukaisesti ja varmistan, että lomakkeet eivät ole ylimääräisten henkilöiden nähtävissä.

Sopimus tehdään kahtena kappaleena.

Paikka ja Päiväys

Vapaaehtoisen allekirjoitus ja nimenselvennys sekä syntymäaika

* Salassapitovelvollisuudesta on mainittu useissa eri laeissa, kuten Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000), Henkilötietolaki (523/1999), Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999), Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä (559/1994), Kansanterveyslaki (66/1972), Laki potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992) sekä Poliisilaki (493/1995 43§).

Liite 3. Selviämispisteen vastaavan tehtäväkuvausta

Selviämispisteen vastaavan mahdollisia tehtäviä

Ennen festivaaleja vastaava:

- Osallistuu selviämispisteen toimijoiden työvuorojen tekemiseen huolehtien tehtävävaatimusten täyttymisen
- Auttaa tavaroiden hankkimisessa ja pakkaamisessa
- Perehtyy tapahtuman turvallisuussuunnitelmaan ja osallistuu mahdollisiin ennakkokoulutuksiin

Festareilla:

Huolehtii laadukkaan selviämispisteen toteutumisesta.

Edistää sekä päivystäjien että asiakkaiden hyvinvointia ja turvallisuutta

1. Huolehtii, että toiminta on selviämispisteen toteutusohjeen mukaista toimintaa ja että lomakkeita käsitellään tietosuojasäädösten mukaisesti.
2. Lisäävun hälyttäminen
Hälytykset menevät aina vastaavan kautta (poikkeuksena elvytystilanne, akuutti pahoinpitely). Hän konsultoi tai ainakin tiedottaa SPR:n johtoa hälytyksistä.
3. Huolehtii resurssien järkevästä käytöstä (kiertoja heti, jos pisteellä ei ole tarvetta päivystäjille)
4. Varmistaa, että hygieniasta huolehditaan.
5. Järjestää alkupalaverin, perehdytyksen, sopii kummin uusille päivystäjille ja purun (vuorojen päättyessä tai tarvittaessa)
Yhteistyön edistäminen ja yhteydenpito yhteistyökumppaneihin: hätäkeskus, poliisi, lastensuojelu, järjestyksenvalvojat, yhteistyökumppanit ja kaikki SPR:n muut toimintamuodot. Varmistaa, että lastensuojeluilmoitus tehdään tarvittaessa.
6. Osallistuminen yhteistyöpalaveriin. (Nimeää sijaisen selviämispisteelle poissa ollessaan.)
7. Toivottaa tervetulleeksi vierailijat (siten, että se ei häiritse toimintaa tai riko yksityisyyden suojaa. Jos kierto teltassa ei onnistu, kertoo kuitenkin toiminnasta ja kiittää kiinnostuksesta.)
8. Toimii tapahtumassa sovitun viestintästrategian mukaisesti. Mahdollisesti antaa viralliset haastattelut ja lausunnot medialle. Yleishaastatteluita voivat antaa muutkin. Tiedottaminen (yleiskuvaus toiminnasta, vapaaehtoisten hyvistä tunnelmista tms., huolehtien kuitenkin tiukasti jokaisen yksityisyyden suojasta) esim. sosiaalisessa mediassa on suotavaa, ellei tapahtumassa ole toisin ohjeistettu.
9. Huolehtii päivystäjien hyvinvoinnista ja turvallisuudesta: jaksaminen, ruokailut, vuorojen vaihdot, tauotus, järjestyksenvalvojien läsnäolo tai tavoitettavuus riittävä, ympäristön turvallisuus
10. Huolehtii viestiyhteyksistä
11. Huolehtii päivystyksen yleisilmeestä (siisteys, paikat uusille valmiina yms.)
12. Huolehtii vuoronsa päätteeksi koontilomakkeen täyttämisestä ja muidenkin tietojen siirtämisestä seuraavaan vuoroon tulevalle vastaavalle.

Festareiden jälkeen:

- Huolehtii tavaroiden palautuvan mahdollisimman siistissä kunnossa. (Jokainen huolehtii vuoronsa päätteeksi tavaroista, jotta siivoaminen ei jää pelkästään viimeiseen vuoroon.)
- Toimittaa selviämispisteen vastaavan palautelomakkeen tapahtuman SPR:n päivystyksen johdolle ja mielellään myös päihdetyön suunnittelijalle (festarit@punainenristi.fi).

Liite 4. SPR:n Varhaisen Puuttumisen malli

Liite 5. Kaavio lastensuojeluilmoituksen tekemisestä

Huoli lapsesta herää, miten toimin?

Tässä yhteydessä (päivystykset) lapseksi katsotaan alle 18-vuotias

Selvitä tilannekokonaisuus:

- Lapsen fyysinen ja psyykkinen yleistila
- Lapsen ikä ja kehitysaste
- Päihtymyksen aste ja mahdollinen aiheuttaja
- Lapsen terveyttä ja hyvinvointia uhkaavat tekijät

Punainen = lastensuojeluilmoitus tehdään aina
Harmaa = ilmoitus tehdään tarvittaessa
Vihreä = ilmoitusta ei todennäköisesti tarvita

Yhteys heti sosiaalipäivystykseen

(Lapsen kotipaikkakunnan päivystysnumero, paikalla oleva sosiaalipäivystys tai 112), **kun uhka on akuutti lapsen hyvinvoinnille**

- Selkeä itsetuhoisuus
- Epäily lapsen seksuaalisesta hyväksikäytöstä tai häneen kohdistuvasta väkivallasta.
- Lapsen vanhemmat eivät pysty huolehtimaan lapsesta

Lastensuojeluilmoitus tehdään (lapsen kotipaikkakunnan sosiaalitoimi) **seuraavana arkipäivänä, jos uhka ei ole akuutti ja lapsi on turvassa seuraavaan arkipäivään asti.**

- Huumaavien aineiden käyttö
- Alkoholin käyttö on runsasta ja toistuvaa.
- Päihtynyt alle 15-vuotias lapsi
- Lapsesta vastuussa oleva aikuinen ei kykene turvaamaan lapsen kehitystä riittävästi.

Jos lapsi on päihtynyt, mutta vähintään 15-vuotias, alkoholin käyttö ei ole toistuvaa ja ei herää muuta huolta.

Toimi seuraavasti:

Keskustelu huoltajan kanssa:

- keskustelu tilanteesta
- tarjoa LS-ilmoitusta ja kerro, mitä tukea perhe voisi saada

Jos ei saada yhteyttä vanhempiin, vanhemmat suhtautuvat välinpitämättömästi tai käyttäytyvät esim. väkivaltaisesti => **Tehdään lastensuojeluilmoitus**

Jos vanhemmat suhtautuvat tilanteeseen asiallisesti ja ottavat vastuuta tapahtuneesta => Ei vaadi muita toimenpiteitä.

Hyvin lievästi päihtynyt yli 16-vuotias lapsi, alkoholin käyttö ei ole toistuvaa, lapsi suhtautuu tilanteeseen vakavasti ja ei herää muuta huolta.

Toimi seuraavasti:

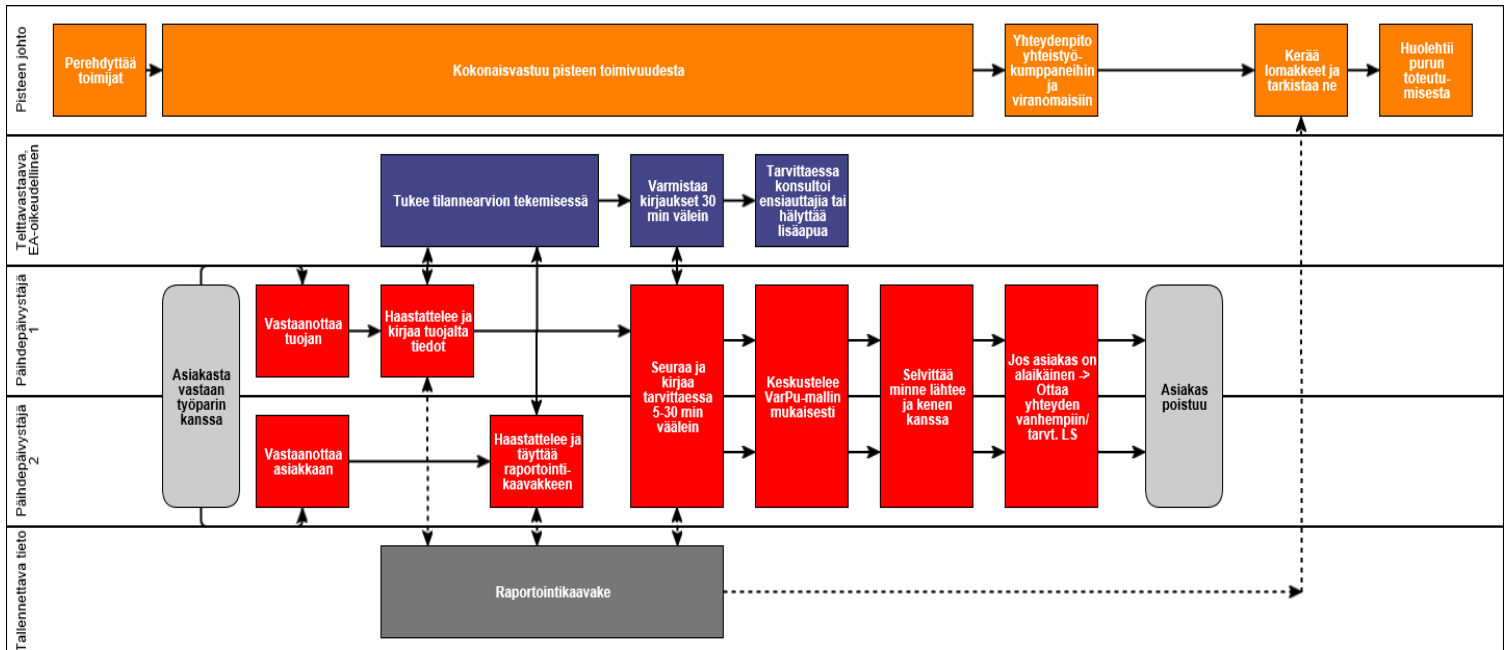
Keskustelu, esim. päihteiden ja tapaturman yhteydestä sekä päihteiden haitoista.

Ei vaadi muita toimenpiteitä päivystyksissä.

Toimintaryhmissä ja leireillä toimitaan omien ohjeiden mukaan.

Ilmoituksen voi tehdä vastaava tai sovitusti päivystäjä. Jos tilanne jää huolestuttamaan, keskustele päivystyksen vastaavan kanssa.
<https://thl.fi/fi/web/lastensuojelun-kasikirja/tyoprosessi/lastensuojeluilmoitus-ja-lastensuojeluasian-vireilletulo/lastensuojeluilmoitus>

Liite 6. IMS-prosessikaavio pisteen toiminnasta

[illegible]

Liite 8.

Selviämispisteen vastaavien koontilomake

Lomake on tehty helpottamaan ja nopeuttamaan selviämispisteen raportointia. Se auttaa myös seuraavaa vastaavaa hahmottamaan nopeasti edellisen vuoron tapahtumat. Sen pohjalta tehdään koonti tilaajalle, viranomaisille ja yhteistyökumppaneille sekä kootaan tilastot toiminnasta.

Jokainen vastaava täyttää tähän vuoronsa jälkeen olennaiset tiedot. Tiedot kannattaa täyttää heti oman vuoron loputtua, jolloin kaikki tapahtumat ovat parhaiten muistissa. Täytetty lomake toimitetaan osastossa sen toiminnan vastaavalle, joka on selviämispisteen toteuttanut. Koonnin toimittaminen myös päihdetyön suunnittelijalle auttaa kehittämään toimintaa ja sen seuranta (festarit@punainenristi.fi).

Tapahtuma/tilaisuus_____

Täytä aina vuorosi lopussa alla olevaan taulukkoon tehtyjen lastensuojeluilmoitusten sekä poliisin ja sairaankuljetuksen mukaan vuorosi aikana lähteneiden määrät. Jos ilmoituksia ei ole tehty tai ketään toimitettu jatkohoitoon, merkitse 0 tai -. Lomakkeen lopussa lisätilaa kirjata huomioita ja palautetta.

Vastaava/ kellonajat*	Asiakas- määrä	Lastensuojelu- Ilmoitukset	Poliisi	Ensihoito	Muuta?***

*Vastaava ja vuoro: Nimikirjaimet riittää, vuoron päivystysaika esim. pe 17-01

**Asiakasmäärä: Jos asiakaslomakkeet numeroidaan juoksevilla numeroinnilla, merkitään oman vuoron aikana lähteneet asiakkaat eli kirjanpitoon siirretyt lomakkeet ellei juoksevaa numeroa ole, niin asiakkaiden lukumäärä.

***Muuta: Muita huomioita vuoron aikana, esim. paljon tiettyä ainetta, poikkeuksellisen vilkasta, liian pieni/suuri miehitys tms.

Yleistä palautetta selviämispisteen toimivuudesta?

(Mikä sujui hyvin? Mitä pitäisi kehittää? Miten kehittää raportointia?

Hankintatarpeita? jne..)

Muita huomioita tapahtumasta?

(Tapahtuiko jotain erityistä tai havaitsitteko jotain kiinnostavaa, mistä olisi hyvä tiedottaa esim. yhteistyökumppaneita, tilaajaa, Nopean viestinnän verkostoa (ammattilaisten verkosto, jossa tiedotetaan muutoksista päihteiden käyttötrendeissä tai käytetyistä aineista) jne.?)

Liite 9. Tavaraluetteloa

Esimerkki tarvikeluettelosta, poimi tarvittavat

Oksennuspussit tai vati + pussi
Suojäkäsineet: S
Suojäkäsineet: M
Suojäkäsineet: L
Suojäkäsineet: XL
Suojäkäsine kumiallergiselle
Käsinetelineet
Pumppukäsidesit
Välineiden desinfiointiaine
Jättesäkkejä: roskikset, 250 l patjojen
päälle
Käsipaperia
Kirjoitusaluslstat
Toimistotarvikkeita: teippi,
muovitaskut, kynät
Taskulamppuja
Valaisimia teltalle
Jatkojohtoja
Sormiparistoja
Avaruuslakanoita ja huopia
Pressu
Retkituoleja
Pöytiä: 2 kpl
Solumuovipatjat
Viestintävälineet?
Iso vesitonkka
Sokeripitoista mehua + pullo
laimennetulle
Kertakäyttömukit
Välipalatavarat
Verenpainemittari
Pulssioksimetri
Alkometri + pillit
Kuumemittari
Säilytysastia mittareille
Särmäastia
Puhelinten laturisetti + varavirta

Selviämispisteen asiakkaan
seurantalomake
Kulkulomakkeet (Liite 9) kiertäville
Vastaavan koostelomake
Seinäkello sekuntiviisarilla
Asiakaspaikkanumerot
VarPu-malli seinälle
Koreja asiakkaiden tavaroille
Käyntikortit, jossa yhteystiedot, josta
esim. vanhemmat voivat kysyä
lisätietoja selviämispisteen toiminnasta.
Särkyvää-setit ja Särkyvää esite (eri
kielet?)
Magnesium, jota annetaan sitä
pyytävälle tuotteen ohjeistuksen
mukaisesti. Kirjataan
seurantalomakkeelle.
Kiertoön päihdekysely
Päivystysliivit ja selkä/rintamerkit
Narua, nippusiteitä
Päihdetyön jaettavia peflettejä
Päivystäjien työvuorolistat ja muut
tiedot
Vaihtovaatetta asiakkaille
Kangaskassit kiertäville

KULKULOMAKE

Päivä	Lähtö klo	Kulku nro/nimi	Ketkä kulussa	Alue / reitti	Herättely	Ensiapu	VarPut	Aineet, joihin törmätty tai joista keskusteltu	Havainnot tai saatu palaute	Paluu klo